

T A
Č R

Program **Prostředí pro život 2**

Prioritní výzkumné cíle

1. veřejná soutěž programu **Prostředí pro život 2**

Příloha č. 1 zadávací dokumentace

+ **Podprogram 1**

Inovace a operativní výzkum
ve veřejném zájmu

+ **Podprogram 2**

Nová řešení pro ekonomiku, životní
prostředí a společnost

Prioritní výzkumné cíle v Podprogramu 1

Inovace a operativní výzkum ve veřejném zájmu

Návrh projektu musí naplňovat **pouze jeden** prioritní výzkumný cíl (dále také jako „PVC“). Volba a popis naplnění jednoho PVC je povinnou součástí návrhu projektu v ISTA.

Prioritní výzkumné cíle jsou v podprogramu 1 **provázány** s aplikačním garantstvím. Výběrem prioritního výzkumného cíle je zároveň určena kontaktní osoba, která uchazeči doporučí, jaký aplikační garant je vhodný pro návrh projektu. Následně uchazeč zasílá **žádost o aplikační garantství** na kontaktní osobou uvedenou u daného PVC.

V rámci podprogramu 1 je povinnost mít v návrhu projektu **jednoho aplikačního garanta** z níže uvedeného seznamu:

- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR;
- Česká inspekce životního prostředí;
- Ministerstvo životního prostředí;
- Správa Národního parku České Švýcarsko;
- Správa Národního parku Podyjí.

Více informací k definici aplikačního garanta naleznete v [příloze č. 3 - Aplikační garant v podprogramu 1](#).

Doplňující informace a postup pro zasílání žádosti o aplikační garantství v podprogramu 1:

Žádost o aplikační garantství zasílejte na kontaktní email, který je uveden u Vámi vybraného PVC. V některých případech se žádost zasílá také v kopii na zastupující osobu (pokud je tak uvedeno u daného kontaktu).

Doporučujeme zaslat se žádostí o aplikační garantství i vyplněný návrh [Potvrzení zájmu aplikačního garanta o využití výsledků](#) spolu s anotací projektu. V samotné anotaci shrňte své předběžné představy o cílech projektu, o předpokládaných výsledcích, o přibližné době a nákladech na řešení, o případných spolupracujících subjektech a o klíčových osobách řešitelského týmu. Pro rychlejší vyřízení žádosti zasílejte email vždy pro každý návrh projektu zvlášť (např. pokud požadujete aplikační garanci ke třem návrhům projektů, zašlete tři emaily). Do předmětu emailu uveďte: „PPŽ2 – název návrhu projektu a kód návrhu projektu“.

Své žádosti **zasílejte do 22. května 2024**, po tomto termínu již není možné garantovat jejich vyřízení.

Cíle – podprogram 1		Kontaktní osoba
1. Přispět ke kvalitnímu a bezpečnému životnímu prostředí		
1.1.	Analýza dopadu odlehčovaných odpadních vod na vodní útvary, stanovení priorit a způsobů, jak vstupy znečištění/přepady z odlehčovacích komor dlouhodobě omezovat	tereza.davidova@mzp.cz
1.2.	Možnosti zvýšení účinnosti čištění odpadních vod a stanovení požadavků na čištění ze strany dotčených orgánů v případě sucha a stavu nedostatku vody	tereza.davidova@mzp.cz
1.3.	Nové nástroje sloužící pro evidenci, analýzy a hodnocení kontaminovaných míst	lukas.cermak@mzp.cz
1.4.	Výzkum stanovení limitů a zón ohrožení populace vzhledem k územnímu plánování v případě objektů podle zákona č. 224/2015 Sb. (dosah havarijních projevů)	zuzana.machatova@mzp.cz
1.5.	Výzkum a vývoj opatření k prevenci a snížení znečištění ovzduší, s důrazem na městské oblasti, kvantifikace vlivu zdrojů emisí s vysokou mírou nejistoty emisní inventury na znečišťování a znečištění ovzduší a nákladů na opatření ke snížení jejich vlivu.	renata.skopkova@mzp.cz v kopii na: vojtech.stranik@mzp.cz
1.6.	Vliv světelného znečištění na ekosystémy a lidské zdraví a vývoj technologií a metodických postupů pro snižování světelného znečištění	katerina.mocarkova@mzp.cz
1.7.	Nové metody a metodiky pro efektivní detekci, zejména rychlý a levný screening regulovaných chemických látek ve výrobcích, v koncentracích a rozsahu (to se týká i primárních nosných matic) aktuálně platné chemické legislativy (REACH, BPR, POPs), s důrazem na aplikaci přímo v terénu	david.sedlisky@cizp.cz

2. Příspěvek ke klimatické neutralitě, rozvoji oběhového hospodářství a převodu hospodaření s (vodními) zdroji z lineárního k cirkulačnímu principu, k podpoře udržitelného rozvoje a znalostně založené (technologické a environmentálně příznivé) konkurenceschopnosti ČR

2.1.

Výzkum možných ekonomických nástrojů zaměřených na zvyšování recyklace odpadů, zapracování odpadů do výrobků a prevence vzniku odpadů. Návrhy opatření a postupů vedoucí ke zlepšení účinnosti fungování stávajících systémů EPR a možnosti jejich rozšíření na další druhy výrobků. Výzkum a realizace efektivních nástrojů a aktivit v oblasti informačních kampaní, osvěty a podpory informovanosti právnických osob a podnikatelských subjektů o předcházení vzniku odpadů, správném nakládání s odpady a výrobky s ukončenou životností.

vlastislav.kotrc@mzp.cz

2.2.

Návrhy řešení a opatření pro zvýšení odděleného sběru odpadů s obsahem kritických surovin a zvýšení recyklace těchto odpadových toků s minimalizací dopadů na životní prostředí a vedoucích k posunu k cirkulární ekonomice

vlastislav.kotrc@mzp.cz

2.3.

Inovativní řešení v oblasti energetických úspor (včetně využití odpadního tepla), OZE, snižování emisí skleníkových plynů a látek znečišťujících ovzduší a pohlcování uhlíku a jeho dlouhodobé uložení nebo využití

michal.danhelka@mzp.cz

3. Příspěvek k rozmanitosti a ekologické stabilitě krajiny a přírody, jejich ochraně a šetrnému využívání

3.1.

Metodika hodnocení půd ve vazbě na návrh směrnice o monitorování a odolnosti půdy a její navazující implementaci

martin.bily@mzp.cz

3.2.

Vyhodnocování dopadů změny klimatu na ovlivňování minimálních zůstatkových průtoků s odběry podzemní vody v blízkosti vodního toku Jizery

martin.bily@mzp.cz

3.3.

Rozvoj moderních a inovativních metod monitoringu druhů včetně predikce výskytu a způsobů praktické podpory konkrétních skupin organismů směřující k omezení příčin jejich ohrožení

jana.fuglikova@mzp.cz

3.4.

Výzkum pramenů a pramenišť jako významných maloplošných biotopů, monitoring na ně vázaných druhů i parametrů prostředí a možnosti jejich obnovy

libuse.vlasakova@mzp.cz

Cíle – podprogram 1		Kontaktní osoba
3.5.	Optimalizace monitoringu biotopů ve vazbě na existující systémy a prostředí sběru dat a jejich interpretaci	karel.chobot@nature.cz
3.6.	Komplexní analýza velkých řek a jejich přítoků pro zachování jejich geodiverzity, biodiverzity a konektivity včetně zhodnocení revitalizačního potenciálu i vhodných opatření	karel.chobot@nature.cz
3.7.	Ekonomické zhodnocení přínosu zlepšení plavebních podmínek na řece Labi	h.hartel@npcs.cz
3.8.	Komplexní řešení přístupu k environmentálně akceptovatelné obnově lokální fragmentované populace tisu červeného v chráněných územích podél řeky Dyje včetně NP Podyjí	jaroslav.ponikelsky@nppodyji.cz
4. Přispět k tvorbě politik a nástrojů v oblasti životního prostředí na základě odborných poznatků		
4.1.	Návrh a ověření pedagogických metod a přístupů v oblasti klimatického vzdělávání pro žáky základních (2. stupeň) a středních škol se zaměřením na posilování tzv. locus of control (tzn. přesvědčení o vlastních možnostech řešení problému) u těchto cílových skupin	miroslav.novak@mzp.cz
4.2.	Metodika sběru, vyhodnocení a verifikace prostorových dat (včetně vyjádření odchylek z hodnocených dat získaných z leteckých prací a GNSS stanic) z inspekční činnosti pro využití v kontrolní činnosti ČIŽP, zejména pro použití ve správních a přestupkových řízeních	martin.marko@cizp.cz

Prioritní výzkumné cíle v podprogramu 2

Nová řešení pro ekonomiku, životní prostředí a společnost

Návrh projektu musí naplňovat **pouze jeden** prioritní výzkumný cíl (dále také jako „PVC“). Volba a popis naplnění jednoho PVC je povinnou součástí návrhu projektu v ISTA.

Cíle – podprogram 2

1. Přispět ke kvalitnímu a bezpečnému životnímu prostředí

- 1.1. Příčiny vzniku tepelných ostrovů a jejich negativní dopady na životní prostředí sídel i okolní krajiny, využití poznatků k posílení role plánovacích a rozhodovacích procesů, zejména územního plánování, v předcházení jejich vzniku a zmírňování jejich dopadů
- 1.2. Vývoj inovativních metod průzkumů, sanací a konečného odstranění POPs a nových typů kontaminantů (PFOA, PFAS, pesticidy)
- 1.3. Prevence vzniku a omezování emisí znečišťujících látek do ovzduší s využitím inovativních postupů, materiálů a nanotechnologií (např. z lokálních zdrojů vytápění, z otěrů pneumatik a brzdových destiček silničních vozidel, z průmyslových technologií, z nátěrových hmot a rozpouštědel, ze zemědělství apod.)
- 1.4. Inovativní řešení ke snížení znečištění ovzduší indukovaného městskou a příměstskou logistikou (zásobováním) aplikovatelná v podmínkách ČR
- 1.5. Vliv světelného znečištění na ekosystémy a lidské zdraví a vývoj technologií a metodických postupů pro snižování světelného znečištění

2. Přispět ke klimatické neutralitě, rozvoji oběhového hospodářství a převodu hospodaření s (vodními) zdroji z lineárního k cirkulačnímu principu, k podpoře udržitelného rozvoje a znalostně založené (technologické a environmentálně příznivé) konkurenceschopnosti ČR

- 2.1 Výzkum a vývoj nových technologií zaměřených na zvyšování recyklace odpadů, zapracování odpadů do výrobků a přípravy na opětovné použití, vývoj a aplikace nových materiálů, produktů, získaných přípravou na opětovné použití nebo recyklací odpadů splňující principy cirkulární ekonomiky (zejména plnění legislativních požadavků na výrobky, recyklovatelnost, zvyšování obsahu recyklovaných materiálů ve výrobcích, zdravotní nezávadnost apod.).

Cíle - podprogram 2

- 2.2 Nová technologická řešení zaměřená na snižování emisí skleníkových plynů a pohlcování uhlíku a jeho dlouhodobé uložení nebo využití
- 2.3 Inovativní řešení v oblasti energetických úspor (včetně využití odpadního tepla), OZE a snižování emisí skleníkových plynů a látek znečišťujících ovzduší

3. Příspěvek k rozmanitosti a ekologické stabilitě krajiny a přírody, jejich ochraně a šetrnému využívání

- 3.1 Možnosti lesnického využití ekotypů buku, jasanu a dalších původních dřevin z výsušných stanovišť
- 3.2 Možnosti lesnického využití vhodných geograficky nepůvodních druhů dřevin v kontextu probíhající změny klimatu se zaměřením na druhy z geograficky blízkých regionů
- 3.3 Rizika využívání geograficky nepůvodních druhů dřevin a možností implementace výsledků do lesnického hospodaření
- 3.4 Ochrana biodiverzity na úrovni společenstev, druhů i genetické variability jedinců včetně předcházení šíření a eradikace invazních druhů z unijního seznamu
- 3.5 Rozvoj moderních metod a postupů sledování a vyhodnocování stavu ekosystémů a dále rostlinných a živočišných druhů (a jejich stanovišť) v souvislosti s naplňováním koncepčních dokumentů přijatých k jejich ochraně (záchranné programy, programy péče, regionální akční plány) a naplňování závazků plynoucích z členství ČR v Bonnské úmluvě a jejích dohodách a memorandech
- 3.6 Efektivní opatření k podpoře biodiverzity agroekosystémů na základě analýzy klíčových faktorů ovlivňujících biodiverzitu zemědělské krajiny, a to včetně účinků ekonomických nástrojů
- 3.7 Prohloubení znalostí o vlivu přípravků na ochranu rostlin na necílové organismy (planě rostoucí rostliny a volně žijící živočichy) a tvorba postupů ke snížení rizik pro biodiverzitu spojených s používáním těchto přípravků